

AANKOMST IN MADRID

Met het vliegtuig

Luchthaven Adolfo Suárez Madrid-Barajas – 13 km ten noordoosten van Madrid. ☎ 00 34 913 211 000 of 902 404 704 (vanuit Spanje) - www.aena.es.

VANAF DE LUCHTHAVEN

Metro – Dit is de meest voordelige en meteen ook de gemakkelijkste oplossing. **Lijn 8** (Nuevos Ministerios-Barajas, roze kleur) is toegankelijk vanaf T2 en T4 in de luchthaven en verzorgt de verbinding tussen de luchthaven en het

noorden van het centrum van Madrid in 12 min. Dag. 6.00-1.30 u, ticket € 4,50/5 (€ 4,50 voor een traject tot 5 stations; € 0,10 per bijkomende halte, tot max. € 5).

Bus exprés Aeropuerto – 24 u/24 (4 haltes: luchthaven, O'Donnell, Pl. de Cibeles en station Atocha). U bereikt het centrum in 40 min. met vertrek om de 13-20 min. overdag en om de 35 min. 's nachts. € 5. www.emtmadrid.es/lineaAeropuerto/index.html.

U kunt ook kiezen voor buslijn **200** (Luchthaven - Avenida de América) en **203** (Luchthaven - Atocha), tussen 6.00 u en 23.30 u om de 15 min. Hier vindt u gemakkelijk een andere bus om de overige stadsdelen te bereiken of kunt u overstappen op de metro.

Taxi – Aan iedere terminal zijn er taxistandplaatsen. De rit naar het centrum, binnen de M 30 (Calle 30, ringweg rond het centrum) kost € 30; reken op 30 min. rijden (zonder files). Buiten deze sector betaalt u wat de meter aangeeft, met een supplement van € 5,50.

SPECIAAL OPENBAAR VERVOER

Metro: ☎ 902 444 403 - www.metromadrid.es - 6.00-1.30 u.

Bus: ☎ 902 507 850 - www.emtmadrid.es - 6.00-23.30 u.

Handig en snel busnet. 's Nachts nemen 26 lijnen de dienst over. Ze vertrekken allemaal aan de Plaza de Cibeles.

Tickets: € 1,50 per ticket en € 12,20 voor de MetroBús (ticket voor 10 trajecten). -4 jaar gratis.

Abonnementen: voor 1, 2, 3, 5 of 7 d. Goed voor de metro, 3 ML-lijnen, de bussen en de stadslijnen Cercanías.

🚶 Openbaar vervoer, blz. 15.

Met de trein

Station Atocha – Pl. del Emperador Carlos V - ☎ 902 432 343. Aankomst van internationale treinen.

VANAF HET STATION

Metro – Station Atocha, **lijn 1** (Pinar de Chamartín - Valdecarros).

WAT U NIET MAG MISSEN

Onze favoriete 'mooiste plekjes'

1

De oude stad★★

Vouwkaart D5 - blz. 28

2

Plaza de Cibeles★

Vouwkaart E5 - blz. 49

3

Museo Arqueológico Nacional★★★

Vouwkaart F4 - blz. 76

4

Museo del Prado★★★

Vouwkaart E6 - blz. 52

5

Parque del Buen Retiro★★
Vouwkaart FG5-6 - 📍 blz. 66

6

Plaza Mayor★★
Vouwkaart D5 - 📍 blz. 30

7

Museo Reina Sofia★★★
Vouwkaart E7 - 📍 blz. 62

8

Museo Thyssen-Bornemisza★★★
Vouwkaart E5 - 📍 blz. 58

9

Palacio Real★★
Vouwkaart C5 - 📍 blz. 37

10

Gran Vía★★
Vouwkaart E5 - 📍 blz. 68

HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN

♥ **Val voor de charme van het Palacio de Cristal del Retiro.** Dit glazen paviljoen is een romantisch plaatje, ongeacht het seizoen, nu eens melancholisch, dan weer helder en licht, maar altijd prachtig! 📍 blz. 66.

♥ **De zon zien ondergaan boven de Plaza de Oriente.** Neem plaats op een bank of op een van de terrasjes op het plein om het spektakel gade te slaan. Bij zonsondergang tekent het koninklijke paleis zich af tegen een roze en paarse hemel, een uniek beeld! 📍 blz. 41.

© Sime/Photonastop

De tropische tuin in het station Atocha

♥ **Tapas proeven in de Mercado de San Miguel.** Een prachtige markt uit het begin van de 20ste eeuw, die mooi gerestaureerd werd. Opgelet, het is hier altijd razend druk. 📍 blz. 31 en blz. 97.

♥ **De drukte op de Plaza de Santa Ana beleven.** Midden in de Barrio de las Letras, omgeven door historische bars, ligt een van de bedrijvigste pleinen van de hoofdstad. Op de terrasjes die het plein innemen heerst een gezellige drukte. 📍 blz. 44.

♥ **Overdag rondkuieren in de wijk Chueca om er te shoppen en 's avonds om de bars af te schuimen.** In deze levendige, kosmopolitische wijk met een grote homogemeenschap valt altijd wat te beleven. 📍 blz. 73.

♥ **De pijn voelen bij de aanblik van Picasso's meesterwerk Guernica in het Museo Reina Sofia.** Dit immense doek in grijs, zwart en wit ontlokt nog steeds de nodige emoties en is een wanhopige aanklacht tegen de barbaarsheid van de oorlog. 📍 blz. 62.

♥ **De heerlijke geuren opsnuiven van de tropische tuinen in het station Atocha.** Bewonder de luxe tropische tuinen in de prachtige ijzeren en glazen structuur van dit voormalige 19de-eeuwse station. 📍 blz. 65.

Terrasjes overspoelen de Plaza de Santa Ana.

♥ **Genieten van een 'chocolate con churros'.** Er is niets lekkerder dan een heerlijk kopje Spaanse chocolade waarin u lekker *churros* dopt. Ideaal als tussendoortje in de zomer of bij het ontbijt in de winter. Niemand kan hieraan weerstaan! De Chocolatería de San Ginés is een niet te missen adresje. 📍 blz. 106.

♥ Bij mooi weer **zich laten meeslepen door de rust en kalmte van het Café del Jardín** midden in het Museo del Romanticismo. 📍 blz. 107.

♥ **Zich vergapen aan de adembenevende portretten van Velázquez, in**

het Prado. Wanneer u de indrukwekkende ovale zaal betreedt waar *Las Meninas* een onderkomen vond, dan staat u meteen verwonderd door het kunnen van deze schilder. Dit is kunst in zijn zuiverste vorm: de fijnheid van de gelaatstreken en stoffen, het evenwicht van de composities, de majestatische landschappen... 📍 blz. 54.

♥ **Zich laten verrassen door de indrukwekkende legeruitrustingen in het koninklijk paleis.** Een prachtige tentoonstelling van de Spaanse koninklijke collectie. 📍 blz. 40.

MADRID IN 3 DAGEN

De eerste dag

► Ochtend

Kuier rond in de **Oude stad**★★ (blz. 28) en bezichtig de **Plaza Mayor**★★ (blz. 30), de **Plaza de la Villa**★ (blz. 31) en het **Convento de las Descalzas Reales**★★ (blz. 42). Verken daarna de winkelstraten rond de **Puerta del Sol**★ (blz. 28).

ONLINE TICKETS

De beste methode om lange wachtrijen te vermijden.

Museo del Prado – www.museodelprado.es. Toegang (permanente en wisselende tentoonstellingen) € 14 + € 1 behandelingskosten (behalve met het combinatieticket Paseo del Arte).

Museo Thyssen-Bornemisza – www.museothyssen.org/compra_entradas/es. Toegang (permanente tentoonstelling) € 10; raadpleeg de tarieven voor de wisselende tentoonstellingen of de combinatiekaartjes.

Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía – www.entradas.museoreinasofia.es/individual/principal.aspx. Toegang (permanente en wisselende tentoonstellingen) € 6 + € 0,75 behandelingskosten (€ 8 aan het loket); enkel wisselende tentoonstellingen € 3 + € 0,75 (€ 4 aan het loket).

► Middag

Tapas in het **Casa Labra** (blz. 97) of een steviger lunch in de **Gourmet Experience – El Corte Inglés** (blz. 102) waar u kunt kiezen uit een gevarieerd aanbod en kunt genieten van het uitzicht over de **Gran Vía**★★ (blz. 68).

► Namiddag

Ontdek het **Museo Thyssen-Bornemisza**★★★ (blz. 58) en zijn prachtige collecties oude en moderne kunst.

► Avond

Aanrader: een tapasdiner in de **Mercado de San Miguel**★ (blz. 97) en een flamencoavond in het **Casa Patas** (blz. 117). Bent u niet zo'n flamencofan, dan vormt de discotheek **Joy Eslava** (blz. 118) een mooi alternatief, met als afsluiter van de avond een kop chocolade in **San Ginés** (blz. 106).

De tweede dag

► Ochtend

Voorzie een ruim deel van de ochtend voor het **Museo del Prado**★★★ (blz. 52): hier vindt u de mooiste verzameling Spaanse kunst ter wereld. Ontspan daarna in het **Parque del Buen Retiro**★★ (blz. 66) en sluit af met een wandeling naar de **Puerta de Alcalá**★ (blz. 66).

► Middag

Proef van de overheerlijke *cocido madrileño* in **La Bola** (blz. 98) of, als dit u de copieux lijkt, trek naar de **Plaza de Oriente**★ (blz. 41).

► Namiddag

Wandel door de wijk en ontdek het **Palacio Real**★★ (blz. 37) en zijn tuinen, het uitzicht vanaf het **Casa de Campo**★, de **Catedral de la Almudena** (blz. 40), de Plaza de Oriente en het **Teatro Real** (blz. 41).

► Avond

Dineer in de **Barrio de las Letras**★ (blz. 44), rond de **Plaza de Santa Ana**★ (blz. 44), en sluit de avond af met een drankje in een van de vele bars die de wijk rijk is, of op een terrasje op het plein.

De derde dag

► Ochtend

Start de dag in het **Museo Arqueológico Nacional**★★★ (blz. 76) en ga dan *windowshoppen* in de chique wijk **Salamanca**★ (blz. 76 en blz. 113)

waar de grote nationale en internationale merken te vinden zijn.

► Middag

Steek de Paseo de la Castellana over en zoek voor de lunch een adresje in de wijk Chueca: tapas in de **Mercado de San Antón** (blz. 100) of bij **El Bokaíto** (blz. 102), of een volwaardige lunch bij **El Pepinillo de Barquillo** (blz. 102).

► Namiddag

Gebruik de namiddag om de drukke en levendige wijk **Chueca**★ (blz. 73) te ontdekken voor u de **Gran Vía**★★ (blz. 68) verkent.

► Avond

Gun uzelf een extraatje voor deze laatste avond en ga dineren bij **Ramsés** (blz. 103), een gastronomisch restaurant tegenover de Puerta de Alcalá, of bij **Petit Ramsés** (dat iets minder prijzig is).

DE REIS VOORBEREIDEN

Formaliteiten

Identiteitspapieren – Alle onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie moeten in het bezit zijn van een geldige identiteitskaart of een geldig paspoort.

Geldzaken

 Noodnummers, blz. 15.

Munt – Sinds begin 2002 behoort Spanje tot de **euro**-zone.

Creditcard – De meeste creditcards worden algemeen aanvaard (behalve in enkele pensions en bars en in vele taxi's). Het is wel mogelijk dat men u vraagt een identiteitsbewijs voor te leggen. Creditcards zijn onontbeerlijk indien u een hotel wilt reserveren of een auto wilt huren.

Bankautomaten – Overal in de stad (*cajero automático*).

Het beste seizoen

Madrid kent een **continentaal klimaat**.

Lente en herfst – Dit zijn de beste seizoenen om de stad te ontdekken, met zachte, zonnige dagen. Gemiddelde temperaturen: 13 °C in april tot 19 °C in mei, 23 °C in juni en september, 18 °C in oktober.

Zomer – Nogal verstikkend warm met gemiddelde temperaturen die in juli en augustus rond 30 °C schommelen. In augustus is de stad vrijwel verlaten door de Madrilenen.

Winter – Koud en droog, soms heel aangenaam, met een blauwe lucht en

veel zon, vooral in februari. De gemiddelde temperatuur schommelt rond 5°C, maar kan 's nachts heel wat lager liggen; in maart, rond 11 °C.

Met de trein

Vanuit België rijdt de Thalys rechtstreeks vanuit Brussel (1.25 uur), Gent, Brugge en Oostende naar Parijs. Meer informatie bij uw reisagent of de NMBS – ☎ 02 528 28 28 - www.thalys.be, www.b-rail.be.

Vanuit Nederland rijdt de Thalys rechtstreeks vanuit Amsterdam (iets meer dan 4 uur), Rotterdam en Den Haag naar Parijs. Meer informatie bij uw reisagent of NS Internationaal op de grotere stations – ☎ 0900 96 96 - www.thalys.nl, www.ns.nl.

Vanuit het Parijse station Austerlitz rijdt de nachttrein Madrid-Talgo in 13.30 uur naar Madrid (vertrek 19.43 u, aankomst 9.13 u in Madrid-Chamartín). Reken zeker € 220 voor een couchetteplaats. Op de website van de RENFE kunt u voor het vertrek alle vertrektijden en tarieven opzoeken: www.renfe.es.

Met het vliegtuig

 'Aankomst in Madrid', blz. 1 voor de verbindingen naar het centrum.

De luchthaven **Adolfo Suárez Madrid-Barajas**, de belangrijkste van Spanje, telt vier terminals (T). De nieuwste, T4, werd in 2005 aangelegd door de Britse architect Richard Rogers, en is via een gratis busdienst verbonden met de

andere terminals (ongeveer 10 min.). In de luchthaven zijn er winkeltjes, banken (waarvan er een 24 u/24 geopend is - T1), wisselkantoren, ATM-automaten en twee postkantoren (T1 en T4). T1, T2 en T4 hebben elk een bewaarplaats en in T1 en T4 vindt u eveneens een Toeristenbureau.

REGULIERE MAATSCHAPPIJEN

Vanuit Amsterdam en Brussel zijn er rechtstreekse vluchten naar Madrid. Neem contact op met KLM of Brussels Airlines of informeer bij uw reisagent.

KLM – reserveringen en inlichtingen ☎ 020 474 77 47 - www.klm.com.

Brussels Airlines - reserveringen en inlichtingen ☎ 070 35 11 11 - www.brusselsairlines.com.

Iberia – Nederland ☎ 020 405 55 57 - België ☎ 078 18 00 11 - www.iberia.com.

BUDGETVLUCHTEN

Sommige websites bieden tickets aan tegen onderhandelde tarieven, die kunnen variëren naargelang van de vluchtdata en -tijdstippen. Controleer goed of de vermelde prijzen inclusief luchthavenbelasting zijn (die kunnen de ticketprijs namelijk verdubbelen) en of de bagageafhandeling in de prijs is begrepen. De website www.flylc.com is een zoekmachine voor deze lagekostenmaatschappijen: www.easyjet.com, www.vueling.com, www.transavia.com, www.ryanair.com, www.vliegtickets.nl.

Easyjet – ☎ 08 26 10 33 20 - www.easyjet.com.

Ryanair – ☎ 08 92 78 02 10 (ma.-vr. 8.00-19.00 u) - www.ryanair.com.

Vueling – www.vueling.com.

Toeristische informatie

VOOR HET VERTREK

België – Spaans Bureau voor Toerisme - Koningsstraat 97, 1000 Brussel -

☎ 02 280 19 26 - www.tourspain.be.

Nederland – Spaans Bureau voor Toerisme - Laan van Meerdervoort 8-A, 2517 AJ Den Haag - ☎ 070 346 59 00 - www.spaansverkeersbureau.nl.

WEBSITES

www.esmadrid.com – Toeristische site over de stad Madrid.

www.turismomadrid.es – Toeristische site over de regio Madrid.

TER PLAATSE

Centro de Turismo Plaza Mayor – Pl. Mayor 27 - ☎ 914 544 410 - dag. 9.30-20.30 u.

Centro de Turismo Colón – Pl. de Colón 1 - ☎ 914 544 410 - dag. 9.30-20.30 u.

Informatiekiosken – En het centrum (Plazas de Cibeles en del Callao), op de luchthaven (T2 en T4).

Toeristenbureaus – Alcalá 31 - ☎ 912 767 187 - ma.-za. 8.00-20.00 u, zon- en feestd. 9.00-14.00 u.

Duque de Medinaceli 2 - ☎ 914 294 951 - ma.-za. 8.00-15.00 u, zon- en feestd. 9.00-14.00 u. Gesl. 1 jan., 1 mei en 25 dec.

Andere informatiepunten: stations

Atocha (☎ 915 307 955) en **Chamartín** (☎ 913 15 99 76); luchthaven van **Barajas**, in T1 (☎ 913 05 86 56) en in T4 (☎ 913 33 80 52/ 82 47).

DE OUDE STAD ★★

(Casco Viejo)

Deze wijk draagt wel de naam 'Oude stad', maar veel middeleeuws is er niet te bespeuren. Het netwerk aan straatjes rond de Plaza Mayor schetst een mooi beeld van Madrid ten tijde van de Habsburgers: karmozijnrode, roze of goudkleurige gevels en grijze stenen bogengalerijen met zwarte lantaarns langs onregelmatige voetpaden die langzaam aflopen naar de wijk van de kloosters, het paleis of naar de kleurrijke voorsteden van La Latina. In deze wirwar van trappen en steegjes ontdekt u de oudste heiligdommen van de stad, de typische kroegen en traditionele beschilderde uitstalramen. Her en der wisselen azulejo's af met barokstijl of art nouveau, wordt er hulde gebracht aan de 'majas', de grote schilders of de Spaanse ham...

► **Bereikbaarheid:** 🚇 Sol, Callao, Ópera of La Latina. De metro is de eenvoudigste wijze om de wijk te bereiken. Wie toch de bus wil nemen, kiest voor lijn 3 die de Calle Mayor volgt en naar het noorden rijdt, naar het stadion Santiago Bernabéu.

Detailkaart van de wijk blz. 32-33. Uitneembare vouwkaart CD5-6.

► **Aanrader:** Vermijd de restaurants aan de Plaza Mayor (te toeristisch en te duur) en kies voor een adresje in de cavas.

Puerta del Sol ★

Vouwkaart C5

Dit grote halfelliptische plein dankt zijn naam (Poort van de Zon) aan de voormalige versterkte poort die toegang gaf tot de oude stad. De poort en de omwalling werden midden 16de eeuw afgebroken. Het huidige aanzicht dateert uit de 19de eeuw. Op het plein komen de mensen nog steeds samen, maar ooit was dit het echte centrum van het Madrileense leven. Tijdens de opstand tegen de napoleontische troepen, bijvoorbeeld, begon hier op **2 mei 1808** het verzet van de Madrilenen.

Daar waar de Calle de Alcalá uitkomt op het plein staat een klein monument

met de wapens van Madrid: de beer en de aardbeiboom. Het plein wordt gedomineerd door het **ruijterstandbeeld van Karel III**, een verlicht urbanist, met vermelding van de grootste verwezenlijkingen van de monarch in Madrid. Het **Casa de Correos**, een indrukwekkend roze en wit gebouw, werd door de Franse architect Maquet gebouwd op bevel van Karel III (1766-1768) om er de centrale post in onder te brengen. Sinds 1979 doet het gebouw dienst als **zetel van de president van de autonome regio Madrid**. Het **uurwerk** werd pas een eeuw later toegevoegd. Traditioneel komen de Madrilenen op oudejaarsavond samen op het plein om op de slagen van het uurwerk samen af te tellen tot het nieuwe jaar.

De Plaza Mayor is een van de toeristische trekpleisters van Madrid © R. Mattes/hemis.fr

Op de grond, voor de ingang van het gebouw, ligt de **nulkilometer**, het referentiepunt voor alle nationale wegen.

Aan de muur, rechts van de ingang, hangt een gedenkplaat ter herinnering aan de **slachtoffers van de opstand** tegen de troepen van Napoleon. Links hangt een andere plaat waarop alle anonieme vrijwilligers worden bedankt die hulp hebben geboden na de verschrikkelijke aanslagen van 2004; eronder ziet u de **hoogteaanduiding** van de stad (646 m).

Vanaf de Puerta del Sol vertrekken verscheidene grote winkelstraten. Aan de noordzijde zijn dit de Calle del Carmen en de **Calle de Preciados**, de drukste straat die naar de Gran Vía voert en waar zich het grootwarenhuis **El Corte Inglés** bevindt, het allereerste trouwens dat deze Spaanse keten opende. De **Calle del Arenal** (ten westen) is ook een verkeersvrije straat en brengt u naar de Opera. Langs de **Calle de Carretas** in het zuiden liggen een aantal goedkopere winkels.

Plaza Mayor ★★

Vouwkart D5

Het architecturale centrum van het Madrid van de Habsburgers werd in 1619 ontworpen door Juan Gómez de Mora onder het bewind van **Filips III**. Het doet nog steeds dienst als locatie voor alle grote evenementen, religieuze feesten, koningsfeesten, corridas of kermissen van de stad.

De huidige opbouw van het plein dateert uit de 18de eeuw. Het werd verwoest na een brand en nadien heropgebouwd door **Juan de Villanueva**, de architect van het Prado. De toegang werd afgesloten door een reeks bogen. Het

plein heeft de vorm van een **rechthoek** (120 m bij 93 m) en is volledig betegeld. De basis van de gebouwen vormt een lange promenade, afgezet met stenen **bogen**. Negen bogen geven toegang tot de aangrenzende straten, sommige via trappen om het hoogteverschil te overbruggen.

In het midden van het plein staat het **ruiterstandbeeld van Filips III** (1616) dat hier pas in 1848 zijn vaste stek vond. Aan de noordzijde van het plein staat het **Casa de la Panadería★**. Het valt onmiddellijk op vanwege zijn twee torens en zijn gevel bedekt met muurschilderingen. Het was het eerste gebouw dat werd opgetrokken in 1590, net voor het ontstaan van het plein. De naam - die zoveel betekent als 'Huis van de bakkerij' - verwijst naar het broederschap van de bakkers dat hier zijn zetel had. Nu huisvest het de gemeentelijke diensten en het Toeristenbureau van de stad. De allegorische **fresco's** zijn het werk van Carlos Franco en dateren van 1992. Op zondagochtend wordt hier een postzegel- en muntenmarkt gehouden en met Kerstmis wordt het plein ingenomen door een kerstmarkt.

ARCO DE CUCHILLEROS★

Van alle bogen die toegang geven tot de Plaza Mayor is deze, op de zuidwesthoek, beslist de bekendste en de meest pittoreske. Hij overspant een grote **trap** die toegang geeft tot de Calle de los Cuchilleros en verderop tot de Cava de San Miguel. De naam herinnert aan de messenmakers die hier hun producten kwamen verkopen aan de vele slaggers die vroeger aan deze zijde van het plein hun zaak hadden.

MERCADO DE SAN MIGUEL★

Alvorens verder te trekken naar de Calle Mayor moet u beslist een kijkje nemen bij de mooie **Mercado de San Miguel**. De hallen, opgetrokken uit staal en glas, dateren uit het begin van de 20ste eeuw (1915). Binnen wacht u een verrassing: een hippe plaats met heerlijke tapas (♿ 'De beste adressen', blz. 97).

Calle Mayor

Vouwkart CD5

De Calle Mayor tussen de Puerta del Sol en het Koninklijk Paleis was ooit de belangrijkste straat van de oude stad.

Pedro Calderón de la Barca woonde in het smalle huis op nr. 61. Daarnaast, op nr. 59, ligt de vroegere **apothek van de koningin-moeder** (de echtgenote van Filips V).

Het **Instituto Italiano de Cultura** (Italiaans Instituut voor Cultuur, nr. 86) zetelt in een 17de-eeuws paleis dat later gerenoveerd werd. Aan de overkant staat het voormalige Uceda-paleis uit dezelfde eeuw, het huidige militaire hoofdkwartier (Capitanía General). Dit paleis van baksteen en graniet is een typisch voorbeeld van burgerlijke gebouwen uit die periode. Tegenover de **Iglesia Arzobispal-Castrense** (17de-18de eeuw) staat een monument ter herinnering aan de aanslag op Alfons XIII en koningin Vicotria Eugenia op de dag van hun huwelijk in 1906.

Plaza de la Villa ★

Vouwkart D5

Aan dit rustige, harmonieuze en mooi bewaarde plein staan enkele van de

oudste gebouwen van Madrid. Het standbeeld in het midden is dat van admiraal **Álvaro de Bazán**, held van de slag bij Lepanto in 1571 tegen de Turken. Het **Casa de la Villa** (voormalige stadhuis) is te herkennen aan zijn twee indrukwekkende vierkante torens. Het project startte in 1599, maar het gebouw werd vanaf 1645 tot 1693 grondig gerenoveerd. Hierdoor is het eerste niveau eerder klassiek terwijl de bovenverdiepingen duidelijk de barokstijl volgen.

Aan de andere kant van het plein staat het **Casa de los Lujanes**, een van de weinige getuigen van de burgerlijke bouwkunst uit de 15de eeuw. Het paleis en zijn torens tonen enkele **mudejar-elementen**, zoals de hoefijzervormige arcades. In deze toren zou Frans I opgesloten hebben gezeten na zijn nederlaag bij Pavia (1525).

Aan de zuidzijde van het plein ligt het **Casa de Cisneros**, een elegant paleis (1537) dat via een boog verbonden is met het stadhuis en opgetrokken is in **renaissancestijl**. Het werd in de loop der eeuwen grondig gerestaureerd en van het oorspronkelijke gebouw blijven enkel nog de gevels over in de Calles del Cordón en del Sacramento.

Basilica de San Miguel ★

Vouwkart D5-6 – San Justo, 4 -
 ☎ 915 484 011 - www.bsmiguel.es -
 9.45-13.30 u, 17.30-21.00 u, zon- en
 feestd. 9.45-14.15 u, 18.00-21.15 u;
 1 juli-16 sept.: 10.00-13.15 u, 18.00-
 21.15 u, zon- en feestd. 9.45-13.30 u,
 18.30-21.15 u - vrije toegang.

Deze basiliek met bolle voorgevel is een van de weinige in Madrid die

UIT ETEN

Botín.....	8
Café de Oriente.....	14
Casa Labra.....	5
Huevos de Lucio (Los).....	6
Matritum.....	7
Mercado de San Miguel.....	10
Orixe.....	9

IETS DRINKEN

Chocolateria San Ginés.....	1
-----------------------------	---

WINKELEN

Aceitunas Jiménez.....	28
Arco (El).....	9
Asi.....	8
Borca.....	5
Officiële winkel van Real Madrid.....	10
Calzados Lobo.....	3
Caramelos Paco.....	27
Casa de Diego.....	4
Casa Hernanz.....	2
Central (La).....	23
Cobián.....	6
Custo.....	1
Flamenco Vive (El).....	11
Gato Negro (El).....	7

UITGAAN

Carboneras (Las).....	3
Contraclub (El).....	9
Corral de la Morería.....	2
Hammam Al Ándalus.....	13
Joy Madrid - Teatro Eslava.....	8
Marula Café.....	10
Teatro Real.....	11
Viajero (El).....	7

UIT ETEN

In de **oude stad** en de wijk rond de **Plaza Santa Ana** krioelt het van allerlei restaurants, van de volkse taverne tot designrestaurants over Mexicaanse, Cubaanse of Argentijnse keukens... Vermijd de terrasjes aan de **Plaza Mayor**, die exuberant hoge prijzen aanrekenen. Voor hippe restaurants met een creatieve fusionkeuken moet u richting **Chueca** of **Malasaña** waar ook nog een paar goedkopere maar even lekkere adresjes te vinden zijn. De echte toptafels, tot slot, liggen gegroepeerd in de chique wijk **Salamanca**.

☞ *Meer praktische informatie vindt u onder 'Bestemming Madrid/Uit eten', blz. 18. Kijk ook onder 'lets drinken', blz. 106: sommige adresjes serveren ook lichte maaltijden, ideaal voor de lunch.*

☞ *Onderstaande adresjes vindt u terug op de **uitneembare vouwkaart** aan de binnenzijde van de omslag (of de detailkaart van de wijk): zoek het overeenkomstige nummer (bv. 1).*

In de oude stad

*Detailkaart van de wijk **blz. 32-33** en uitneembare vouwkaart **CD5-6***

De Mercado de San Miguel, in de oude stad

Tapas eten in de Mercado de San Miguel

MINDER DAN € 15

5 Casa Labra – D5 - Tetuán, 12 -
 ☞ Sol - ☎ 915 310 081 - www.casalabra.es - 🕒 9.30-15.30 u, 17.30-23.00 u. Zowel trouwe klanten als toeristen drummen samen bij de deuren van dit etablissement uit 1860, dat vooral bekend is om zijn beignets en kabeljauwkroketten. Tussen de muren van deze taverne zou in 1879 de Spaanse arbeiderspartij opgericht zijn. Mogelijkheid om een plaatsje te zoeken in de eetzaal achter de bar.

TUSSEN € 15 EN € 30

10 Mercado de San Miguel – D5 - Pl. de San Miguel - www.mercado-desanmiguel.es - ☞ Sol - 10.00-24.00 u,

do.-za. 10.00-2.00 u. Niet te missen. Deze overdekte markt uit het begin van de 20ste eeuw is een aangename en hippe plek om tapas te komen eten. Onder de mooie structuur van smeedijzer en glas bieden de oude stalletjes allerhande tapas en raciones. Het enige nadeel: het is hier altijd drummen (vooral tijdens het weekend en 's avonds).

6 Taberna Los Huevos de Lucio – D6 - Cava Baja, 30 - ☞ La Latina - ☎ 913 662 984 - www.casalucio.es - 13.00-16.00 u, 20.30-24.00 u - *gesl.* 7-15 aug. Het kleine, bescheidener broertje van het moederhuis, het beroemde **Casa Lucio** (☎ 913 658 217), dat ertegenover ligt. Tijdens het weekend is het hier bijzonder

DE MADRILENEN

Hoeveel verschillende soorten Madrilenen zult u ontmoeten tijdens uw bezoek aan de Spaanse hoofdstad? De inwoners zijn niet samen te vatten in enkele stereotiepe groepen. Madrid heeft zo vaak een ware revolutie door-gemaakt dat het beeld erdoor vertroebeld is. Het is een stad vol paradoxen...

Een Spaanse smeltkroes

In Madrid is niets vanzelfsprekend. Het is de rechtse hoofdstad van een land dat tussen links en rechts schommelt, de bakermat van een *movida* die er zoveel aan gedaan heeft om de burgerij wakker te schudden dat men ze het zwijgen oplegde, het zwaartepunt van een strenge hispaniteit, maar tegelijk aantrekkingspool van meer en meer migranten: Madrid behoort niet langer enkel toe aan de Madrilenen.

Sinds Madrid in 1561 tot hoofdstad benoemd werd, is de stad uit zijn voegen gebarsten met de komst van nieuwe inwoners. In de jaren 1970 en 1990 trok de stad veel landgenoten uit de arme provincies Extremadura en Andalusië aan.

De immense groei van de immobiëlenmarkt en van het land zelf verhoogde al snel de nood aan nieuwe arbeidskrachten, aangetrokken uit het buitenland, met een bijbehorende **immigratiegolf** tot gevolg. De nabijheid van Marokko en de historische banden met dat land maakten het tot belangrijkste leverancier van buitenlandse arbeiders. De immigratie uit **Latijns- en**

Centraal-Amerika diende vooral als aanvulling van de arbeidskrachten in de dienstensector en de horeca. Maar in de stad heeft zich intussen ook een belangrijke **Aziatische gemeenschap** gevestigd, voornamelijk gespecialiseerd in de import van goedkoop textiel en in de groothandel die de Spaanse kunstambachtslieden verdringen. Deze bevolkingsgroepen wonen samen in de wijk Lavapiés. Maar door de verhoging van de **huurprijzen** en de toenemende 'gentrificatie' van het centrum vergroot het huisvestingsprobleem. Ook al is de rehabilitatie van het oude Madrid een succes, de urbanisatieplannen van de buitenwijken lijden onder een gebrek aan eenduidige planning.

En het familiegevoel?

Door de economische crisis steeg het werkloosheidscijfer van Spanje eind 2013 tot 26 % en meer dan 55 % bij jongeren. De leeftijdsgroep tussen 20 en 40 jaar vertegenwoordigt meer dan een derde van de Madrileense bevolking. Ook al tonen de cijfers van eind 2014 en begin 2015 een licht economisch herstel, dit heeft nog geen invloed op het leven van de inwoners. Dit zorgt ervoor dat de jongeren zich inkapselen in een familiaal cocon en zo de leeftijd achteruitschuiven waarop ze zelf een gezin stichten. De familie blijft een fundamentele pijler van de Spaanse maatschappij, maar is mee geëvolueerd en heeft zich opengesteld voor meer moderne

leefvormen (ongetrouwd samenwonen, eenoudergezinnen, homokoppels, nieuw samengestelde gezinnen). De familiebanden spelen een belangrijke rol om de problemen verbonden aan de huidige economische conjunctuur het hoofd te bieden.

De movida

Het is zonder twijfel de *movida* (van het werkwoord *mover*, bewegen) die aan Madrid zijn hedendaagse reputatie heeft gegeven, ook al is die periode nu voorbij. Na de sombere jaren van de dictatuur waait er een wind van **libertaire waanzin** door de hoofdstad. Alle intellectuele, sociale en seksuele stijfheid wordt aan de kant geschoven. Madrid en met name de wijk **Malasaña** is de bakermat van deze vlucht vooruit. De cineast Pedro Almodóvar, de groepen Kaka de Luxe, Glutamato Yéyé, de zangers Fabio McNamara en Olvido Gara (gekend onder

de naam Alaska), de fotografen Ouka Lele, Pablo Pérez Minguez of Alberto García-Alix willen een oneerbiedig beeld schetsen van grenzeloze **permissiviteit**. De sfeer in de hoofdstad kantelt naar een **feestelijke ondoordachtheid** waarin haast alles toegelaten is. Het is de plotse ontwikkeling van een generatie jonge Spanjaarden die de burgeroorlog nooit meemaakten. Vanaf 1977 verwerpen ze het zware juk van het francoregime en storten ze zich in een teugellose frivoliteit. In de jaren 1980 is Madrid de hoofdstad van de slapeloze nachten. Er heerst een intense energie en **creativiteit** en het vrolijke gemoed van elkeen is slechts een masker voor een tragische bezetenheid. De socialistische burgemeester van Madrid, Tierno Galván, ondersteunt de artistieke manifestaties en festivals. En toch, beetje bij beetje dooft de *movida* uit... Aids, overdoses en zelfmoord eisen het leven van verscheidene boegbeelden van de beweging.

PEDRO ALMODÓVAR

Almodóvar is het symbool van de 'movida' sinds zijn eerste films 'Pepi, Luci, Bom y otras chicas del montón' (1980), 'Laberinto de pasiones' (1983) of '¿Qué he hecho yo para merecer esto?' (1984), en verwerft internationale bekendheid dankzij zijn heel eigen stijl, te herkennen vanaf de eerste beelden, met 'Mujeres al borde de un ataque de nervios' (1988), '¡Átame!' (1990) en 'Tacones lejanos' (1991). De manier waarop hij speelt met felle kleuren, de wijze waarop hij werkt met schitterende acteurs en vooral actrices, de virtuositeit van de montage maken van Pedro Almodóvar een alom gerespecteerd cineast. Meer recent heeft hij zijn grenzen verder verlegd met moeilijker thema's als de transseksualiteit in 'Todo sobre mi madre' (1999), de relaties met comapatiënten in 'Habla con ella' (2002), de homoseksualiteit en pedofilie van priesters in 'La mala educación' (2004), of het lijden van de vrouw in 'Volver' (2006), dat in Cannes bekroond werd met de prijs voor Beste Actrice.. Na 'Los abrazos rotos' in 2009 en 'La piel que habito' in 2011, volgde in 2013 zijn meest recente film 'Los amantes pasajeros'.

Vertaling	Valérie Maes
Omslagontwerp	Keppie & Keppie
Omslagfoto	Martin D. Vonka/ Shutterstock.com
Ontwerp binnenwerk	Keppie & Keppie
Oorspronkelijke titel	Le Guide Vert Madrid Week-end
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Directie	Philippe Orain
Uitgevers	Anne Duquénoy, Catherine Girard (Michelin), Lieven Defour (Lannoo)
Redactie	Martin Angel, Christine Barrély, France Bourboulon, Dominique Camus, Alexandra Didier, Mathieu Guillochon, Mélanie Lemaire, Matilde Miñón Marquina, Claire Rideau, Sarah Sergent, Magali Triano
Cartografie	Mihaita Constantin, Isabelle Delouvy, Géraldine Deplante, Thierry Lemasson, Denis Rasse Stadskaarten: © MICHELIN en © 2006-2014 TomTom. All rights reserved. This material is proprietary and the subject of copyright protection, database right protection and other intellectual property rights owned by TomTom or its suppliers. The use of this material is subject to the terms of a license agreement. Any unauthorized copying or disclosure of this material will lead to criminal and civil liabilities.
Met dank aan	Didier Broussard (Studio), Maria Gaspar (Iconografie)
QR Code	QR Code is een gedeponeerd merk van Denso Wave Incorporated

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2016

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen...) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld. Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres	De Groene Reisgids Uitgeverij Lannoo Kasteelstraat 97 B-8700 Tielt degroenereisgids@lannoo.be	De Groene Reisgids Uitgeverij Terra Lannoo bv Papiermolen 14-24 3994 DK Houten degroenereisgids@lannoo.nl
---------------------	---	---

www.lannoo.com

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

D/2016/45/235 - NUR 512 - ISBN 978-94-014-3125-5